

กวศ. ๑๐๙

วันที่ ๒๙ ๒๕๖๗

เวลา ๑๕.๔๕

ที่ พน ๐๘๐๙.๔/๒๗๖๗

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสือ
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานผลการเดินทางเยือนประเทศไทยญี่ปุ่นของรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

ด้วยรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายภูมิธรรม เวชยชัย) เดินทางเยือนประเทศไทยญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๗ เพื่อเข้าร่วมงานเทศกาลไทย ณ กรุงโตเกียว ครั้งที่ ๒๔ (Thai Festival Tokyo 2024) และเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการขายสินค้าไทย อาทิ กิจกรรมส่งเสริมสินค้า OTOP กลุ่มแฟชั่นและไลฟ์สไตล์ไทยสู่ตลาดญี่ปุ่น กิจกรรมส่งเสริมธุรกิจภาคพื้นที่และชีวิตริมแม่น้ำ จังหวัดชิบะ กิจกรรมลงนามความร่วมมือกับแพลตฟอร์ม Rakuten กระทรวงพาณิชย์จึงขอรายงานผลการเดินทางเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๕ (๗)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๑.๑ ญี่ปุ่นมีความสำคัญในฐานะคู่ค้าและนักลงทุนเป็นอันดับต้นๆ ของไทย ในปี ๒๕๖๖ ญี่ปุ่นเป็นคู่ค้าอันดับ ๓ ของไทย (รองจากจีน และสหรัฐฯ) และญี่ปุ่นถือเป็นประเทศศักยภาพที่สำคัญของไทยในด้านการลงทุน โดยลงทุนสะสมในไทยมากเป็นอันดับ ๑ เป็นสัดส่วนการลงทุนถึง ๑ ใน ๔ ของการลงทุนจากต่างประเทศทั้งหมด

๑.๒ การค้าระหว่างไทย - ญี่ปุ่น ในปี ๒๕๖๖ มีมูลค่า ๕๕,๘๖๐.๘๘ ล้านเหรียญสหรัฐฯ แบ่งเป็นการส่งออก ๒๕,๖๖๙.๗๐ ล้านเหรียญสหรัฐฯ และการนำเข้า ๓๓,๑๙๑.๒๘ ล้านเหรียญสหรัฐฯ

- ญี่ปุ่นเป็นตลาดส่งออกอันดับ ๓ ของไทย โดยในปี ๒๕๖๖ มีมูลค่าส่งออกไปญี่ปุ่น ๒๕,๖๖๙.๗๐ ล้านเหรียญสหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ ๐.๐๕ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๕ สินค้าส่งออกหลัก ๕ อันดับแรก ได้แก่ ๑) รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ๒) ไก่แปรรูป ๓) เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ ๔) แผงวงจรไฟฟ้า ๕) เคมีภัณฑ์

- ญี่ปุ่นเป็นแหล่งนำเข้าอันดับ ๓ ของไทย โดยในปี ๒๕๖๖ มีมูลค่านำเข้าจากญี่ปุ่น ๓๓,๑๙๑.๒๘ ล้านเหรียญสหรัฐฯ ลดตัวร้อยละ ๙.๕๓ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๕ สินค้านำเข้าหลัก ๕ อันดับแรก ได้แก่ ๑) เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ ๒) เหล็กและผลิตภัณฑ์ ๓) เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ ๔) ส่วนประกอบและอุปกรณ์ยานยนต์ ๕) เคมีภัณฑ์

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ไม่มี

๓. สาระสำคัญ

๓.๑ การส่งเสริมซอฟต์พาวเวอร์ไทยในประเทศไทยญี่ปุ่น

การเป็นประธานเปิดงานเทศกาลไทย ครั้งที่ ๒๔ ร่วมกับนายมาชาอิโระ โคมูระ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่น และนายวิชชุ เวชชาชีวะ เอกอัครราชทูต ณ กรุงโตเกียว ณ สวนสาธารณะโยโยจิ กรุงโตเกียว เพื่อส่งเสริมซอฟต์พาวเวอร์ไทยในประเทศไทยญี่ปุ่นซึ่งสอดคล้องนโยบายของรัฐบาล

/ หนึ่งครอบครัว...

หนึ่งครอบครัว หนึ่งซอฟต์พาวเวอร์ หรือ One Family One Soft Power: OFOS เพื่อขยายศักยภาพวัฒนธรรมไทยกระจายไปสู่ผู้บริโภคทั่วโลก ซึ่งการจัดงานในครั้งนี้ประกอบด้วยคุณภาพกว่า ๘๐ คุณภาพ อาทิ คุณภาพไทยใส่ให้สนุก ที่นำผ้าไทยจากผู้นำเข้าญี่ปุ่นและผู้ประกอบการไทยมาจัดแสดง ซึ่งเป็นการเปิดตัวครั้งแรกในต่างประเทศที่ดำเนินการตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณารี นารีรัตนราชกัญญา ที่มีพระราชประสงค์ที่จะพัฒนาสินค้าผ้าและหัตถกรรมท้องถิ่นให้มีการออกแบบที่ร่วมสมัยเป็นสากล และเป็นที่นิยมสำหรับทุกโอกาส สามารถขยายตลาดต่อยอดสู่การสร้างงานสร้างรายได้ให้กับผู้ผลิตท้องถิ่น นอกจากนี้ยังมีคุณภาพไม่ไทย คุณชีรีสวาย โดยเป็นซุ้มการจัดแสดงเสื้อผ้าและสแตนด์ดาราในภาคยนตร์เรื่อง “แม่นสรวง” ของบริษัท Be On Cloud ซึ่งมี MOU กับกระทรวงพาณิชย์ในการส่งเสริมและยกระดับสินค้าและบริการของไทยผ่านภาคยนตร์และชีรีสวาย ทั้งนี้ งานเทศกาลไทย ณ กรุงடูเกียว จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๖ – ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗ โดยมีผู้เข้าชมงานประมาณ ๓๕๐,๐๐๐ คนต่อวัน

๓.๒ การขยายช่องทางการจำหน่ายสินค้าไทยทางออนไลน์ พร้อมส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ SMEs ให้สามารถส่งออกได้

การเป็นสักขีพยานในพิธีลงนาม MOU ระหว่างกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กับ Rakuten ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มออนไลน์ชั้นนำของญี่ปุ่น ที่มียอดผู้ใช้งานเกิน ๕๐ ล้านคนต่อเดือน เพื่อเปิดร้าน TOPTHAI และส่งเสริมการขายสินค้าไทยในตลาดญี่ปุ่น ซึ่งการลงนาม MOU ดังกล่าวจะเป็นการเร่งผลักดันผู้ประกอบการรายย่อย SMEs รายใหม่ ให้สามารถขยายตลาดไปยังประเทศไทยญี่ปุ่นผ่านแพลตฟอร์ม Rakuten ได้เพิ่มมากขึ้น และช่วยเพิ่มการรับรู้และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสินค้าไทยในตลาดญี่ปุ่น เข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคชาวญี่ปุ่นได้มากขึ้น คาดว่าจะสามารถสร้างยอดขายได้รวมกว่า ๖๐๐ ล้านเยนต่อปี หรือประมาณ ๑๔๕ ล้านบาทต่อปี ทั้งนี้ ปัจจุบันมีสินค้าไทยที่ขายบนแพลตฟอร์ม Rakuten กว่า ๒,๐๐๐ รายการ สินค้าที่ได้รับความนิยม อาทิ สินค้าอาหารและเครื่องดื่มสำเร็จรูป สินค้าสปา ข้าวหอมมะลิ สินค้าสัตว์เลี้ยง

๓.๓ การยกระดับการบูรณาการการทำงานระหว่างพาณิชย์จังหวัด และทูตพาณิชย์ในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ และการพัฒนาและขยายช่องทางการจำหน่ายที่เหมาะสม

๓.๓.๑ การหารือกับนายโนบุโอะ โนมาเอะ ประธาน CEO ของห้าง MUJI เพื่อต่อยอดการเยือนญี่ปุ่นของนายกรัฐมนตรี นายเศรษฐา ทวีสิน และส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกระทรวงพาณิชย์ และห้าง MUJI ทั้งในไทยและญี่ปุ่น โดยห้าง MUJI สาขากินช่า ซึ่งเป็นสาขาที่มีมูลค่าจำหน่ายสูงที่สุดในประเทศไทยญี่ปุ่น ได้จัดเทศกาล Thai Festival ในช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๗ โดยแบ่งเป็นโซนจำหน่าย (๑) สินค้าภายในโครงการผ้าไทย ใส่ให้สนุก (๒) ผลิตภัณฑ์อาหารไทย (๓) ผลิตภัณฑ์สปาไทย (๔) เมนูอาหารไทย อาทิ ข้าวมันไก่และผัดซีอิ๊ว ซึ่งได้รับความนิยมจากชาวญี่ปุ่นเป็นอย่างสูง โดยกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศและพาณิชย์จังหวัด ได้ทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดในการคัดเลือกสินค้าไทยไปจำหน่ายในสาขาของห้าง MUJI ซึ่งการร่วมมือกันในครั้งนี้ นับเป็นก้าวแรกที่บริษัทได้สนับสนุนนำสินค้าไทยที่มีศักยภาพมาจัดจำหน่ายผ่านร้าน MUJI และจะต่อยอดสู่การจำหน่ายในประเทศไทย ญี่ปุ่น และประเทศอื่นๆ ต่อไป

๓.๓.๒ การหารือกับนายโนดะ ไดสุเกะ ผู้บริหารบริษัท KALDI (คาลดี้) ซึ่งเป็นร้านค้าปลีกที่มีกว่า ๒๗๐ สาขาในญี่ปุ่น จำหน่ายสินค้าที่นำเข้าจากหลากหลายประเทศกว่า ๑๐,๐๐๐ รายการ จาก ๘๐ ประเทศทั่วโลก มีสาขากระจายอยู่ทั่วญี่ปุ่น ซึ่งสินค้าที่นำเข้าจะเป็นสินค้าที่เป็นที่รู้จักและมีความโดดเด่น รวมไปถึงสินค้าท้องถิ่นญี่ปุ่นที่มีความพิเศษและไม่สามารถหาซื้อได้ทั่วไป โดย รน.m. และ รmo.pl. ได้แนะนำสินค้าไทยที่มีศักยภาพไปจัดจำหน่ายในร้าน KALDI เพิ่มขึ้น อาทิ กาแฟ ผลไม้และสินค้าไทย โดยกาแฟของไทยเป็นกาแฟที่มีคุณภาพ ทั้งกาแฟดอยตุง ดอยช้าง ท่าวังผา จังหวัดน่าน และสอดคล้องกับแนวคิดของบริษัทที่ต้องการสนับสนุนด้านความยั่งยืน นอกจากนี้ยังแนะนำให้บริษัทฯ นำเข้าผลไม้คุณภาพที่เป็นที่ชื่นชอบของชาวญี่ปุ่น อาทิ กล้วยหอมทอง ทุเรียน และมังคุด เพิ่มขึ้น รวมทั้งได้เชิญชวนให้ทาง KALDI เข้าร่วมงานแสดงสินค้าอาหารและเครื่องดื่มที่ใหญ่และครบรอบจรที่สุดในเอเชีย THAIFEX – ANUGA ASIA ๒๐๒๔ ในช่วงระหว่างวันที่...

ในช่วงระหว่างวันที่ ๒๘ พฤษภาคม – ๑ มิถุนายน ๒๕๖๗ โดยทางกระทรวงพาณิชย์จะอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี ซึ่งทางบริษัทฯ ได้ตอบรับคำเชิญและยินดีที่จะใช้สินค้าคุณภาพจากไทยเขื่อมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศด้วย

๓.๓.๓ การหารือร่วมกับผู้บริหารญี่ปุ่นเบซิเอ (Beisia) ที่มี ๑๓๓ สาขาทั่วญี่ปุ่น โดยห้างฯ มีผลไม้และสินค้าไทยหลายชนิดไปวางจำหน่าย อาทิ กล้วยหอม มังคุด มะม่วง มะขาม ข้าวโพดหวาน มะพร้าว ไก่และปลากระปอง เป็นต้น และที่เป็นไฮไลต์คือ กล้วยหอมของไทยที่นำมาจำหน่าย ซึ่งสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงโตเกียว และพาณิชย์จังหวัดครราชสีมาได้ร่วมกันนำผู้เชี่ยวชาญด้านกล้วยชาวญี่ปุ่นลงพื้นที่พัฒนาเทคนิคการปลูกให้ได้คุณภาพและปริมาณตามมาตรฐานญี่ปุ่น และนำนวัตกรรม “ไมโคร นาโน บับเบลส์” ของมหาวิทยาลัยล้านนา มาช่วยยกระดับการผลิต กล้วยที่จะส่งขาย ช่วยผลักดันกล้วยหอมไทยจนสามารถทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้าได้ถึง ๕,๐๐๐ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๑๐๐ ล้านบาท เติมเต็มโควต้าภายใต้ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น (JTEPA) ที่ยกเว้นภาษีนำเข้ากล้วยจากไทยเป็นจำนวน ๔,๐๐๐ ตัน ซึ่งที่ผ่านมาไทยได้ใช้สิทธิพิเศษดังกล่าวเพียงปีละไมถึง ๓,๐๐๐ ตัน นอกจากนี้ ห้างฯ มีกำหนดจัด Thai Festival ในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๗ ทุกสาขาทั่วประเทศญี่ปุ่น ซึ่งจะมีทุเรียนของไทยจำหน่ายด้วย

๓.๔ การสร้างหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ต่อยอดธุรกิจด้วยพันธมิตร (Strategic Partnership)

การหารือกับนายชูชูกิ จุน ประธานคณะกรรมการการค้าและเศรษฐกิจญี่ปุ่น-ไทย ภายใต้สมาคมธุรกิจญี่ปุ่น (เคดันเรน) ซึ่งเป็นองค์กรธุรกิจที่มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจญี่ปุ่น โดยมีสมาชิกเป็นบริษัทใหญ่ระดับต้นๆ ของญี่ปุ่น ถึง ๑,๕๔๙ แห่ง สมาคมอุตสาหกรรมทั่วประเทศไทย ๑๕๔ แห่ง และองค์กรเศรษฐกิจระดับภูมิภาค ๔๗ จังหวัด โดย รnm. และ รmo. พn. ได้เชิญชวนให้นักลงทุนญี่ปุ่นเข้ามาลงทุนในธุรกิจสีเขียว โดยได้แจ้งว่า รัฐบาลไทยให้ความสำคัญกับการปรับตัวเพื่อรับและส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการไทยให้สอดรับกับกฎต่างๆ ของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องเศรษฐกิจสีเขียวเพื่อความยั่งยืน มุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ ใช้พลังงานสะอาด แต่ในการเปลี่ยนผ่านการผลิตရถยนต์จากรถเครื่องยนต์สันดาปไปสู่ยานยนต์ไฟฟ้าร่วมกันระหว่างไทย-ญี่ปุ่นจะมีผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ของไทยบางส่วน ประมาณ ๘๐๐ บริษัท จะต้องพัฒนาไปสู่อุตสาหกรรมอื่น จึงอยากจะขอทางเคดันเรน ช่วยเป็นสื่อกลางการเขื่อมโยงไปสู่กลุ่มผู้ผลิตในอุตสาหกรรมเครื่องมือแพทย์ รถไฟ อากาศยาน และ Automation Robotic ของญี่ปุ่น เพื่อให้เกิดการร่วมลงทุนและการค้าระหว่างสองประเทศในด้านดังกล่าวนี้เพิ่มขึ้นต่อไป และขอให้ทางเคดันเรน ช่วยผลักดันโครงการสีเขียวอื่นๆ ผ่านสมาชิกในประเทศไทยเพิ่มขึ้น เพื่อให้เกิดการแบ่งปันความเชี่ยวชาญ เทคโนโลยี และแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดระหว่างสองประเทศด้วย ส่วนทางด้านเคดันเรนได้แจ้งว่า นักธุรกิจญี่ปุ่นมองไทยเป็นฐานหลักในการทำธุรกิจ มีความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจที่แน่นแฟ้นต่อกันมาอย่างยาวนาน ปัจจุบันมีผู้ประกอบการญี่ปุ่นกว่า ๕,๘๐๐ บริษัท ทั้งภาครัฐและเอกชน ให้ความสนใจและเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการร่วมทางการค้าและเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น (Japan-Thailand Trade and Economic Committee) ครั้งที่ ๒๕ ในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๖๗ ณ กรุงโตเกียวด้วย

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

๔.๑ การสร้างกระแสการใช้ประโยชน์จากซอฟต์พาวเวอร์ของไทย และสร้าง Story ให้กับสินค้าและบริการไทยเขื่อมโยงกับภาคบริการ อาทิ ร้านอาหาร วัฒนธรรม ภูมิปัญญา แล้วมีการท่องเที่ยว

๔.๒ ยกระดับความร่วมมือด้านนวัตกรรมสินค้า/บริการ ซึ่งเป็นเป้าหมายผลักดันการส่งออกของไทย

๔.๓ ประชาชนผู้สูงอายุจากการค้าระหว่างประเทศได้รับรู้ถึงโอกาสทางการตลาดและแนวทางการส่งเสริมผลักดันให้สินค้าและบริการไทยสามารถเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ

๔.๔ เกิดการขยายโอกาสทางการค้าในเชิงลึกและสนับสนุนต่อความสัมพันธ์เชิงหุ้นส่วนทาง
ยุทธศาสตร์ต่ออยอดธุรกิจด้วยพันธมิตร (Strategic Partnership)

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้
ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ไม่มี

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง
ไม่มี

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

กระทรวงพาณิชย์ พิจารณาแล้วเห็นควรรายงานสรุปผลการเดินทางเยือนกรุงโตเกียว
ประเทศญี่ปุ่น ของรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายภูมิธรรม เวชยชัย)
และคณะผู้บริหารระดับสูงกระทรวงพาณิชย์ให้คณะกรรมการทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการนำเสนอคณะกรรมการทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายภูมิธรรม เวชยชัย)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์